

Saskyn tarjoamat mahdollisuudet osatyökykyisen opintoihin

Lisätietoa voit kysyä:

Anne-Mari Alakoski, anne-mari.alakoski@sasky.fi

Outi Vola, outi.vola@sasky.fi

SASKY

Kuinka oppilaitos voi tukea osatyökykyistä?

- Oppilaitoksella on monia mahdollisuuksia tukea osatyökykyisen opintopolkua
 - Opintojen henkilökohtaistaminen
 - Opiskelija saa ohjausta ja tukea
 - Opiskelijalle voidaan laatia erityisen tuen suunnitelma, opintoja voidaan myös mukauttaa tai niihin voidaan tehdä poikkeaminen
 - Joissakin oppilaitoksissa on mahdollista saada vaativaa erityistä tukea (ei Saskyssa)
 - Opintoja voi suorittaa tutkinnon osa kerrallaan ja opiskelu voi olla osa-aikaista
 - Tarjolla on myös paljon erilaisia lyhytkoulutuksia, joita voidaan myös räätälöidä yksilöllisesti
- Kysy rohkeasti kuinka voimme auttaa ja tukea osatyökykyisen opintopolulla!

Henkilökohtaistaminen

- Luonteva hetki ohjauksen ja tuen tarpeen selvittämiseen on, kun opettaja ja opiskelija yhdessä laativat ja päivittävät opiskelijan henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa (HOKS) opintojen alussa ja niiden aikana
- Opiskelijan kanssa sovitut oppimisen ohjaus- ja tukitoimet kirjataan aina opiskelijan HOKSiin

Opiskelijan tuki ja ohjaus

Opiskelija saa ohjausta ja tukea

- opintoihinsa vastuuopettajalta, opettajilta, opinto-ohjaajalta, koulutusohjaajalta, ammatilliselta ohjaajalta ja erityisopettajalta
- hyvinvointiinsa opiskeluhuollosta terveydenhoitajalta, kuraattorilta, psykologilta ja henkilöstöltä

Erityinen tuki

- Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin, tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä. Erityisen tuen järjestelyt ovat yksilöllisiä ja ne suunnitellaan opiskelijan tarpeista lähtien. Oppimisen tukemisessa hyödynnetään moniammatillista yhteistyötä ja kokonaiskuntoutuksellista otetta.
- Selvitetään, onko opiskelijalla tarvetta erityiseen tukeen (nivelevaiheen tiedot, perusopetuksen todistus, tehdyt toimenpiteet, opiskelu pienryhmässä, harkinnanvarainen haku, aikaisemmat opinnot ja todistukset)
- Jos opiskelijalla on tarvetta erityiseen tukeen, laaditaan **erityisen tuen suunnitelma**

Mukauttaminen

- Mukauttaminen on mahdollista, jos opiskelija ei tukitoimista huolimatta saavuta ammattitaitovaatimuksissa tai osaamistavoitteissa sellaista tyydyttävän tason osaamista, jota edellytetään arvosanan yksi (1) saavuttamiseksi.
- Mukauttaminen tehdään yksilöllisesti ja vain niiltä osin, kuin se on opiskelijan kannalta välttämätöntä.

Esim.:

- Anniskeluosaamisen arviointia ei voida mukauttaa.
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa voi osaamisen arviointia mukauttaa yhteisissä tutkinnon osissa. Lisäksi voi osaamisen arviointia mukauttaa ammatillisten tutkinnon osien osalta, mikäli potilas- ja asiakasturvallisuus ei vaarannu. Lääkehoitoon, lääkematematiikkaan sekä potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvää osaamisen arviointia ei voi mukauttaa.
 - Huomioitavaa on, että tutkinnon osassa "Lääkehoito lähihoitajan vastuualueella" osaamisen arviointia ei voi mukauttaa eikä ammattitaitovaatimuksista voi poiketa.

Poikkeaminen

- Tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset ovat kohtuuttomat TAI
- Poikkeaminen on perusteltua opiskelijan vamman tai terveydentilan vuoksi
- Tutkinnon perusteissa määritelty, miltä osin voidaan poiketa

Esim.:

- Anniskeluosaamisen ammattitaitovaatimuksista ei voida poiketa
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa ei voida poiketa lääkehoitoon, lääkematematiikkaan eikä potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvistä ammattitaitovaatimuksista
 - Huomioitavaa on, että tutkinnon osassa "Lääkehoito lähihoitajan vastualueella" osaamisen arviointia ei voi mukauttaa eikä ammattitaitovaatimuksista voi poiketa.

Vaativa erityinen tuki

- Opiskelijalla on oikeus vaativaan erityiseen tukeen, jos hän vaikeiden oppimisvaikeuksien, vaikean vamman tai sairauden vuoksi tarvitsee yksilöllistä, laaja-alaista ja monipuolista tukea. Vaativan erityisen tuen järjestäminen on annettu tehtäväksi joillekin koulutuksen järjestäjille. Tällaisia ovat ammatilliset erityisoppilaitokset sekä kuusi yleistä oppilaitosta, joiden järjestämisluvassa on määritelty tehtäväksi järjestää vaativan erityisen tuen koulutusta (**ei SASKY**)
- Vaativa erityistä tukea tarvitseva opiskelija voi suorittaa joko ammatillisen tutkinnon tai valmentavan koulutuksen. Valmentavia koulutuksia ovat
 - tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA)
 - työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA).
- Vaativaa erityistukea saava opiskelija on oikeutettu niihin avustajapalveluihin ja erityisiin apuvälineisiin, joita opiskelu edellyttää. Lisäksi hän voi saada oppikirjat, muut koulutarvikkeet ja henkilökohtaiset työvarusteet maksutta.

SASKY

Koulutus tutkinnon osittain

- Ammattitaitoa voidaan hankkia tutkinnon osakerrallaan kaikilla aloilla
- Opiskelu voi olla osa-aikaista
- Tutkinnon osat valitaan opiskelijan osaamistarpeen mukaan
- "Lyhytkoulutukset" rakentuvat kahdesta ammatillisesta tutkinnon osasta, jotka antavat perusosaamisen nopeaan siirtymään työelämään
 - Esimerkkinä kahvilatyöntekijä sekä Elintarvikeyrityksen pakkaus- ja lähettämötyöntekijä

Kahvilatyöntekijän lyhytkoulutus

- Koulutus antaa valmiudet kahvilatyöntekijän tehtävään
- Työntekijä palvelee asiakkaita, myy ja tarjoilee kahvilan ruoka- ja juomatuotteita. Hän huolehtii asiakas- ja työtilojen siisteydestä ja viihtyvyydestä. Myynnin rekisteröinti, laskutus ja työvuorojen tilitykset kuuluvat työntekijän taitoihin
- Työpaikkoina voivat olla mm. kahvilat, anniskeluravintolat, liikenneasemat ja majoitusalan yritykset
- Sisältää kaksi ammatillista tutkinnon osaa ravitsemis- ja catering-alalta

Elintarvikeyrityksen pakkaus- ja lähettämötyöntekijän lyhytkoulutus

- Koulutus antaa valmiudet toimia pakkaus-, varasto- ja lähettämötyötehtävissä erilaisissa elintarvikealan yrityksissä
- Työpaikkoina voivat olla mm. liha-, kala-, eines-, säilyke-, marjanjalostus- ja leipomoalan yritykset
- Sisältää kaksi ammatillista tutkinnon osaa elintarvikealalta

Tsemppiä urapolulle! -hanke

Koulutus on rahoitettu Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF), joka on EU:n elpymisvälineen (Next Generation EU) suurin ohjelma. Rahoituksen on myöntänyt Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

SASKY

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

SASKY